

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Pr. 395/2021
сч

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-921 din 14.02.2022

La nr. 395 din 15.12.2021

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (art.89 din Codul contravențional nr.218/2008, Codul penal nr.985/2002 - art.106/1, 220/1, Codul de procedură penală nr.122/2003 și Legea nr.48/2017).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Iulian RUSU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<u>421</u>
" <u>18</u> "	<u>02</u> 20 <u>22</u>
Ora	

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO22/7732 din 16.02.2022

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (art.89 din Codul contravențional nr.218/2008, Codul penal nr.985/2002 - art.106/1, 220/1, Codul de procedură penală nr.122/2003 și Legea nr.48/2017)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova, cu anexarea notei informative, fiind asigurat accesul părților interesate. Însă, nu a fost respectată norma prevăzută la art.8 lit.a) din Legea nr.239/2008, care prevede publicarea

anunțului cu privire la inițierea elaborării proiectului de decizie.

Prin urmare, deși rigorile de transparență decizională au fost respectate fragmentar, părțile interesate au avut acces la proiect și materialele aferente acestuia.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În textul notei informative nu este specificat expres scopul elaborării proiectului, însă analizând conținutul acesteia putem deduce că proiectul are drept scop modificarea unor acte normative, în rezultatul adoptării deciziilor Curții Constituționale nr.36 din 19.04.2018 și nr.49 din 31.05.2018, având drept obiectiv delimitarea clară a faptelor ilicite cu caracter sexual, săvârșite prin intermediul contactului fizic și celor săvârșite prin intermediul tehnologiilor informaționale sau de comunicații electronice, după cum urmează:

1. La art.89 din Codul contravențional nr.218/2008, se propune modificarea textului alin.(1) prin stabilirea clară a condiției de prezență a contactului fizic dintre subiectul desfășurării acțiunii de practicare a prostituției și beneficiarului. Totodată, se precizează caracterul continuu de desfășurare a faptei prin includerea textului „întreținerea rapoartelor sexuale cu diferite persoane sau satisfacerea dorinței sexuale a altor persoane”.

2. modificarea Codului penal nr.985/2002 prin includerea art.220¹ care reglementează infracțiunea de organizare a serviciilor sexuale electronice, astfel asigurând pedepsirea faptelor infracționale ce presupun determinarea sau înlesnirea practicării de către o altă persoană a serviciilor sexuale de producere, înregistrare a imaginilor cu caracter obscen pentru a fi distribuite sau difuzate prin intermediul tehnologiilor informaționale sau comunicațiilor electronice.

3. modificarea art.132⁸, art.134², art.229² din Codul de procedură penală nr.122/2003, în sensul reglementării permisiunii de interceptare și înregistrare a comunicărilor, monitorizării, efectuării controlului tranzacțiilor financiare, obținerii accesului la informația financiară, precum și posibilitatea urmăririi bunurilor infracționale și acumulării probelor cu privire la bunurile respective. În acest sens, fiind promovată și modificarea Legii nr.48 din 30.03.2017, prin atribuirea în competența Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale efectuarea investigațiilor financiare paralele în cazul infracțiunii de organizare a serviciilor sexuale electronice, în vederea urmăririi bunurilor infracționale, acumulării probelor cu privire la acestea și indisponibilizării lor.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul statului în vederea reglementării și delimitării clare a faptelor cu caracter sexual ce implică contactul fizic de cele prestate prin intermediul tehnologiilor informaționale de comunicații, astfel făcându-se diferențierea dintre practicarea prostituției și producerea și difuzarea produselor pornografice. Suplimentar, prin includerea art.220¹ în Codul penal se intenționează tragerea la răspundere a persoanelor care săvârșesc acțiuni de organizare a serviciilor sexuale electronice, astfel descurajând desfășurarea faptelor ilicite ce aduc atingere relațiilor sociale referitoare la moralitate.

În concluzie, constatăm conformitatea prevederilor proiectului cu interesul public general.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".*

Nota informativă este elaborată conform cerințelor statuate la art.30 din Legea nr.100/2017 privind actele normative, fiind stipulate condițiile care au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite cu precizarea principalelor prevederi și evidențierea elementelor noi.

Prin urmare, considerăm că nota informativă conține o serie de argumente concludente în ceea ce privește necesitatea promovării proiectului.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „*e) fundamentarea economico-financiară*".

Implementarea în practică a normelor proiectului nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul de stat, fapt menționat și de către autor în nota informativă.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

- a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]*
- c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]*
- e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]*
- f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;*
- g) se evită tautologiile juridice;*
- h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]"*.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul conține norme ce atribuie în competența Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale atribuția de investigare financiară paralelă în cazul infracțiunii de organizare a serviciilor sexuale electronice, în vederea urmăririi bunurilor infracționale, acumulării probelor cu privire la acestea și indisponibilizării lor. Totodată, se intenționează modificarea Codul de procedură penală în vederea reglementării dreptului organelor abilitate cu atribuții de investigare, descoperire și prevenire a infracțiunii de organizare a serviciilor sexuale electronice, în scopul utilizării în procesul de investigare a faptei ilicite a măsurilor speciale de investigații, ce prevăd interceptarea și înregistrarea comunicărilor, monitorizarea, efectuarea controlului tranzacțiilor financiare și obținerea accesului la informația financiară.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul de act normativ a fost elaborat în scopul modificării Codului contravențional nr.218/2008, Codului penal nr.985/2002, Codului de procedură penală nr.122/2003 și Legii nr.48/2017 privind Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale, având drept obiectiv delimitarea clară a laturii obiective a faptei ilicite ce prevede practicarea prostituției și celei de producere și difuzare a produselor pornografice, totodată, completând prevederile Codului penal cu art.220¹, în vederea reglementării infracțiunii de organizare a serviciilor sexuale electronice.

Suplimentar, prin promovarea normelor proiectului se intenționează aprobarea desfășurării măsurilor speciale de investigații în cazul infracțiunii de organizare a servicii sexuale electronice, precum interceptarea și înregistrarea comunicărilor, monitorizarea, efectuarea controlului tranzacțiilor financiare și obținerea accesului la informația financiară, precum și posibilitatea urmăririi bunurilor infracționale și acumulării probelor cu privire la bunurile respective, acțiuni necesare pentru investigarea, descoperirea și prevenirea săvârșirii faptei ilicite.

În procesul de promovare a proiectului de decizie, rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de Legea nr.329/2008, au fost respectate parțial.

Proiectul corespunde interesului public, nu aduce atingere drepturilor fundamentale ale omului și nu conține factori sau riscuri de corupție.

16.02.2022

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Daniela Carbuni, Inspector superior

